

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekkzámla : 52.666.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó :
MÜLLER KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL :
1. ker. Deák F.-u. 13. Telefon : 109.

Földbirtokpolitikai javaslat

Világtörténelmi időkben, a nemzetek nagy erőpróbája idején került a magyar törvényhozás elé hazánk első és legfontosabb sorskérdése, a földkérdés. A mai Magyarország szellemének, nyugodtságának és alkotó akaratának bizonyítéka, hogy a rendkívüli viszonyok között és a fokozott felelősség sulya alatt sem tér ki a kormány egy olyan gazdasági és társadalmi reform megalkotása elől, amely sok vonatkozásban a nemzedékek egész sorára ki fog hatni. Tudjuk jól, hogy ezt a reformalkotást hatalmas belpolitikai vita előzte meg. A fórumokon mindenki megszólalt s nem egy politikai frakció szűkebb érdekeinek propagandájául igyekezett a földkérdést felhasználni.

Hallottunk olyan gyanúsításokat és találgatásokat is, hogy az eredeti elgondolásoktól el akar térni a kormány s nem többet, hanem kevesebbet hoz. A betervezett földbirtokpolitikai javaslat maga egészében a legerősebb cáfolat az efféle hangulatkeltő légből kapott hírekre. Nem kevesebbet, hanem többet hoz a földbirtokpolitikai javaslat!

Gyermekes ábránd volna azt hinni, hogy a magyar nép társadalmi és gazdasági kérdéseit a sablonok szerint való s a körülményekkel nem számoló egyszerű földosztással el lehetne intézni. Magyarországon nem csak az a probléma, hogy ki szántja a barázdát, mert ugyanilyen súlyos probléma az is, hogy meg tudjuk-e őrizni termelésünk színvonalát és folytonosságát és hogy tudunk-e megfelelő hajlékokat is juttatni a sajátos viszonyaink mellett állandó társadalmi réteggé vált mezőgazdasági munkásságnak. Az

új földbirtokpolitikai javaslat mindezeket a szempontokat figyelembe veszi és nagyvonalúan igyekszik megoldani valamennyi problémát. Az eredeti tervekhez, amelyek a kishaszonbérletek alakítását és a kishaszonbérleteknek tulajdonul való megszerzését célozták, a házkérdés nagyvonalú rendezése is járul s így a földbirtokpolitikai javaslat nemcsak a termelés és a szociális helyzet, hanem még a családi élet terén is éreztetni fogja üdvöshatását.

A mostani földreform talán az első, mely mellőzi a divatos jelszavakat és az ezekből folyó nagy általánosságokban megfogalmazott követeléseket, de viszont az élet minden terén kézzelfogható és állandó nemzeti előnyöket jelent. A kishaszonbérleti reform céljára igénybevehető te-

rületek megállapítása elsősorban nemzeti érdekeknek megfelelően történik. A legnagyobb áldozat a magyar néptől idegen, a mi földünkkel lelki kapcsolatot nem ismerő és személytelen nagybirtokok fogják meghozni, viszont az ősi magyar középbirtokok nem fognak csorbát szenvedni. Szociális érdek szabja meg falusi lakosságunk házkérdésének megoldását: a javaslat odáig megy, hogy szükség esetén minden házhelyre alkalmas terület igénybe lehet venni. Erkölcsei szempont szabta meg az igénybevétel módját: teljes kártalanítás, illetve teljes haszonbér jár annak, aki földterületeket lesz kénytelen leadni. A nép gazdasági és jogi védelmének elve érvényesül a reform végrehajtásánál: megvan a lehetősége annak, hogy a kishaszonbérletet bárki

tulajdonul megszerezhesse s egyben gondoskodás történik arról is, hogy az új tulajdonos existenciája ne egy magánszemély belátásától legyen függő, hanem mindenkor állami szervekkel álljon szemben.

A magyar viszonyokkal és a magyar lehetőségekkel számoló s azokat teljes mértékben kimerítő reformalkotás ez. Soha Magyarországon földbirtokpolitikai intézkedés ekkora körültekintéssel, ilyen hatalmas földterületet — másfélmillió holdról van szó — még meg nem mozdított. A terület impozáns nagysága azonban csak számadat, amely egymagában még nem mutatja a gondoskodás mértékét. Ezt azonban meg fogja mutatni maga az élet, amely ezután csak a nemzetileg megbízható és dolgozó embernek jelent állandó boldogulást.

A főispán átvette hivatalát

Dr. Baiczay Beliczey Miklós főispán szombaton délelőtt 10 órakor megjelent a vármegyeházán, hogy átvegye hivatalát. A vármegyeház nagytermében, a központ egész tisztikara élén vitéz dr. Márki Barna alispán fogadta Beliczey Miklóst.

Nagyon boldogan vette tudomásul, mondotta az alispán, hogy oly hosszú idő után megtörtént a főispán kinevezése és a vármegye élére olyan férfiú került, aki testestől lelkestől megyei ember. Hogy Beliczey Miklós mennyire ennek érzi magát, mi sem bizonyítja jobban, mint, hogy annak idején, a rendkívüli időkben az új főispán bejött a megyeházára és itt önkéntes szolgálatra jelentkezett, mint tiszteletbeli főszolgabíró. Nem szükséges, hogy a vármegye problémáira külön felhívja a főispán figyelmét, hiszen ő itt élt és dolgozott és teljesen ismeri a helyzetet.

A főispán szeretettel válaszolt. Amikor 16 évvel ezelőtt — mondotta — először tette be lábát a megyeházára, a tisztviselők megfogták a kezét és ő most azt kéri, hogy ne is engedjék el. Amikor a főispáni szék elfoglalásáról volt szó, arra gondolt, kik azok, akikre munkásságában számíthat? És akkor a tisztviselőkar jutott eszébe, mint amelyre feltétlenül támaszkodhatik és gondolt arra, hogy gróf Teleki Pál politikáját követi, amelyet mindenkinek teljes egészében magáévá kell tennie. A miniszterelnököt fogja követni „keskeny utján”, amely a keresztény Nagy-Magyarországhoz vezet. Kéri, fogadják olyan szeretettel, aminővel ő ide jött.

Lelkes éljenzés volt a válasz a főispán közvetlen szívvvel elmondott beszédére, ő pedig mindenkivel kezet fogott és visszavonult hivatali szobájába.

A szegény gyermekek étkeztetése és a tejakció

Dr. Ugrin László, járásunk ügybuzgó főszolgabírája szeptember 22-én megbeszélésre hívta össze községünk vezető egyéniségeit és az összes társadalmi egyesületek elnökeit a megindítandó szegény gyermekek tejakciója ügyében. A népes értekezlet a község háza nagytanácstermében folyt le. Az elnöklő főszolgabíró ismertette a tejakció szociális és nemzeti fontosságát. Dr. Bernáth Kálmán járási tisztiorvos kimerítő jelentésben beszámolt a múlt évi s a folyó évi augusztus 31-én véget ért tejakcióról. A lefolytatott tejakcióra községünk társadalmi pénzben és termelvényekben 2934 P-öt adományozott. Dr. Ugrin László kérte az egybegyűlteket, hogy a most megindítandó gyűjtést még fokozottabb lelkesedéssel folytassák le, mint a múltban.

Adakozni lehet a községi előjárásnál és a házakhoz beküldött gyűjtőveken. A tejakció elfogad pénzt, buzát, tengerit, tojást, lekvárt, stb-t. Mindnyájunk érdeke, hogy a gyűjtés sikeres legyen és e komoly időkben a rászorult gyermekek és anyák legalább oly mértékben kapjanak tejet, mint a múltban.

Adakozzunk a tejakcióra!

A vármegyei legtöbb-adófizetők 1939 évi névjegyzéke

Békésvármegye törvényhatóságának választmánya a törvényhatósági legtöbb-adófizetők névjegyzékét az 1939. évre összeállította. A névjegyzékben az alábbi szarvasiak szerepelnek: dr. Kacs Kovics Aladár földbirtokos, vitéz Tepliczky János földbirtokos, gróf Bolza Pál földbirtokos, Fetter József r. k. esperes, Borgulya Pál földbirtokos, Glózik György vendéglős, Komár György földbirtokos, dr. vitéz Nyárády István kir. közjegyző, Machán György földbirtokos, Ribárszky Pál ny. ig. főmérnök, Duda Mihály földbirtokos, Tóth Mátyás földbirtokos, Lestyan Goda István földbirtokos, dr. Dörnyei József ügyvéd, Komlovszki András földbirtokos, Sovány György földbirtokos, Podani János földbirtokos, ifj. Géczy Dezső gyógyszerész, dr. Gros Jenő orvos, Kondacs András földtulajdonos, Csicsely János földtulajdonos, Kovács Libor földtulajdonos, Frecska Gyula mézszáros, Kovács András földtulajdonos, Hunya András földtulajdonos, Szappanos András földtulajdonos, dr. Simon Béla orvos, Ugrin László dr. főszolgabíró, Podani János földtulajdonos, Janurik János földtulajdonos, Litauszky György földtulajdonos.

— Tájékoztatás. A m. kir. ipartügyi miniszter urnak öt különböző rendelete jelent meg a napokban, a zár alá vett fémárak, kémiai cikkek, bőr- és gumicikkek, textilárak és gyógyszerárak forgalombahozatala és felhasználása tárgyában. Mindegyik rendelet azt írja elő, hogy az egyes cikkeket csak az ipartügyi miniszter engedélyével szabad forgalomba hozni és felhasználni és az idevonatkozó kérelmek megfelelő űrlapokon terjesztendőek elő. Az ily megfelelő űrlapok a Szarvasi járási ipartestületnél a hivatalos órák alatt 10 fillér ellenében kaphatók. Ipt. elnöksége.

Rendkívüli közgyűlés a Szarvasi Hengergőzmalom, mint Szövetkezetnél

A szövetkezeti eszme hívei már régebbi idő óta szomorúan hallgatták azokat a suttogó híreket, amelyek arról szóltak, hogy a Szarvasi Hengergőzmalom mint Szövetkezetnél egy idő óta különböző szabálytalanságok fordulnak elő. Sokan nehezen hitték el, hogy ennél az évtizedek óta fennálló és virágzó, mondhatnánk mintaszövetkezetnél komoly bajokról lehetne szó.

A suttogás mind erősebb lett. Felütöttek fejüket a malom és a szövetkezeti eszme ellenségei, de munkába álltak azok is, akik a zavarosban szerettek volna halászni. A legutóbbi hetekben már egészen fantasztikus hírek voltak forgalomban, amelyek arról szóltak, hogy a Hengergőzmalom a tönk szélén áll és hogy annak vezetősége elszikkasztotta a malom vagyonát.

Ilyen előzmények után jött össze az 1939. évi szeptember hó 24-én délelőtt a Vigadoban a rendkívüli közgyűlés. A bajkeverők a megjelent üzletrészesek között már előzőleg magasra szították a szövetkezet vezetősége ellen a hangulatot és így viharos közgyűlésre volt kilátás.

Raffay János üdvözlő szavai és az közgyűlés megnyitása után dr. Král Pál a malomszövetkezet ügyésze felolvasta az igazgatóság jelentését.

Az ügyész a jelentésben röviden említette a szövetkezet szép múltját, majd rámutatott arra, hogy a szövetkezet életében az 1936. év tájától a hanyatlás jelei kezdtek mutatkozni. Az igazgatóság a hanyatlás okát abban látja, hogy Szrnka Mihály, a malom volt vezérigazgatója, aki hosszú évtizedeken keresztül oly példásan és mintaszerűen vezette a szövetkezetet, ezen idő tájban már agg koránál és betegségénél fogva nem igen volt alkalmas a szövetkezet további vezetésére.

A malomszövetkezethez ezen időtáiban került be gazdának későbbi vezérigazgató: Osztrólucz-

ky György. Szrnka Mihály keresztfia, aki mint később kiderült, nem volt alkalmas a viselt tisztségek betöltésére, mert bűnös útra tévedt. De nem volt alkalmas erre a malom volt pénztárnoka Tarlóczy Pál sem, aki követte a bűnös uton Osztróluczky Györgyöt. A malom volt ügyésze: dr. Benczúr Vilmos bár közismerten puritán és becsületes ember volt, azonban egészségügyi állapota és az egyházi közeleiben viselt súlyos tisztsége miatt a hanyatlás okait feltárni szintén nem tudhatta.

Az igazgatói jelentés ezután feltárta, hogy dr. Benczúr Vilmos halála után, az 1938. év őszén, az új ügyész: dr. Král Pál belevezetve a szövetkezet ügykezelésébe és vezetésébe, figyelemmel az ekkor már közszajon forgó hírekre, mindjárt látta, hogy nemcsak hanyag vezetés folyik a malomnál, hanem bűnös kezek is dezsmálják annak vagyonát. Észrevételeiről jelentést tett a malom vezetőségének, azonban Szrnka Mihály volt vezérigazgató részéről gúny és bizalmatlanság fogadta. Az új ügyész csak rendkívüli közgyűlés összehívásának fenyegetésével tudta a fokozott ellenőrzést kielégítenni. Ennek eredménye volt azután, hogy csakhamar kipattant egy 200 pengős sikkasztás, amelyet Osztróluczky György és Tarlóczy Pál követtek el. Ezt követő pénztári vizsgálat 1079 P. pénztári hiányt állapított meg Tarlóczy Pál terhére. Ezen hiány azonban Tarlóczy 1000 pengős kauciójából remélhetőleg megtérül.

Ezen esetek után az igazgatóság azonnal büntető feljelentést adott be úgy Osztróluczky György és Tarlóczy Pál, mint az esetleges ismeretlen tettesek ellen. A nyomozást a csendőrség a legnagyobb eréllyel már le is folytatta, annak eredménye azonban egyelőre ismeretlen, mert az ügyészség még nem bocsátotta ki a vádiratot.

A jelentés hibáztatta a könyvelést is, amely 4.000 pengő jó-

vedelmet mutatott ki a tavalyi mérlegben, holott az végeredményben veszteséggel zárult.

Rámutatott azután a jelentés arra, hogy az igazgatóság érelyes munkájának eredménye már meg is látszik, a szövetkezetet újból egyensúlyba hozták. Az 1939. aug. 31. napjával felállított mérleg szerint tavalyi veszteség már eltűnt, sőt ezen időpontig 4.000 pengő körüli jövedelem mutatható ki. A szövetkezet tehát újból megindult azon az úton, amelyen hosszú évtizedekig haladt és amelyről bűnös kezek csak rövid időre tudták eltéríteni.

Ezután Uhljar István felügyelőbizottsági tag ismertette a malom atalakítási munkálatait. A jelentésből kitűnt, hogy az olaj helyett széntüzelésre való atalakítási munkálatok teljesen befejeződtek és hogy azok költsége közel 20.000 pengőbe került. Kitűnik a jelentésből az is, hogy a munkálatok jól sikerültek, a malom üzemében semmi zavar nincs és hogy a tüzelés egy órai 3 P költség helyett 1 P 50 fillérre szálolt le. Így alapos remény van arra, hogy az atalakítási költség a megtakarításból csak hamar megtérül és a malom üzemének folytonossága a korlátlanul rendelkezésre álló hazai barnaszén felhasználásával jobban biztosítható, mint a külföldről drága pénzen beszerzendő olajjal.

Az igazgatóság ezen jelentése után Paulik Pál kapott szót, aki az igazgatóság jelentésére figyelemmel ajánlotta, hogy Szrnka Mihály volt vezérigazgatót az örökös tiszteletbeli igazgatói tisztségtől a közgyűlés fossa meg, amit a közgyűlés egyhangúlag meg is szavazott. Utána Litauszki János üzletrészes szólalt fel, aki mint igazgatósági tag, az igazgatóság jelentését mindenben igazolta. Kis Sándor tanítónőképzői igazgató felszólalásában kérte, hogy a közgyűlés szavazza meg a bizalmat az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak, amely erre a bizalomra mindenképpen érdemes, mivel amint a szabálytalanságokat és bűncselekményeket felfedezte, azonnal megtett minden szükséges intézkedést. Paulik Pál volt vezérigazgató, akinek igazga-

Szarvasi Takarékpénztár

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete

Telefonszám 5. a Magyar Nemzeti Bank mellékhelye Telefonszám 5.
elfogad betéteket gyümölcsözésre kedvező kamatozás mellett és azokat felmondás nélkül előnyös feltételek mellett folyósít kölcsönöket fizeti vissza

foglalkozik a banküzlet minden ágával

mint a **FUTURA** főbizományosa

Telefonszám: 65.

a legmagasabb áron vásárol mindenféle terményt kezelője

a **MEZŐGAZDASÁGI KÖZRAKTÁRAK** r. t.

itteni telepének

Telefonszám 15.

ahol mindenfajta termény és áru alacsony díj mellett tárolható és betárolt árukra, valamint a közraktári jegyekre a bank előnyös feltételek mellett kölcsönt nyújt.

Képviselet

a „Generali” Triesti Általános Biztosító Társulatot és a biztosítási ügyletek minden fájával foglalkozik.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak, kik szeretett Édesanyám, illetve nagyanyám végtiltségén résztvettek s ezáltal fájdalmukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szarvas, 1939. szept. hó.
Janurik János
és családja.

társági tagsági ideje alatt egyébként a sikkasztás történt, az igazgatóság és felügyelőbizottság leváltását tartotta szükségesnek és ezt ajánlotta. Molnár Pál üzletrészes roppant higgadt és tárgyilagos felszólalásában azt ajánlotta, hogy a jövő évi közgyűlésig felületlenül maradjon meg a régi vezetőség, mert a malom és az üzletrészesek érdekei is ezt kívánják. A jövő évi igazgatósági jelentés és az addig valószínűleg befejeződő bűnvádi eljárás eredménye fogja majd megmutatni azután a további teendőket. Ugyanilyen szellemben szólalt fel Borgulya Pál volt nemzetgyűlési képviselő is.

A közgyűlés azután Paulik Pál kivételével a bizalmat a jövő évi közgyűlésig az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak meg is szavazta.

Ezután Paulik Pál kérdést intézett az igazgatósághoz, hogy az átalakítási munkálatokat miért a Magyar Államvasuti Gépgyárral végeztette el az igazgatóság, amikor tudomása szerint erre más gyár is tett ajánlatot.

A kérdésre dr. Král Pál ügyész válaszolt, kiemelve, hogy a Magyar Államvasuti Gépgyár tiszta keresztény vállalat, míg a másik gyár az igazgatóság tudomása szerint zsidóérdekeltség. A másik gyár sem jött előnyösebb ajánlattal, sőt annak főmérnöke a hajtórő tekintetében olyan ígéretet tett, amely a mérnöki technika szerint meg nem valósítható és már csak ezért sem foglalkozott tovább, az egyébként is sürgős ügyben ezen másik gyár ajánlatával. E kérdéshez még Varga Ferenc is hozzászólt.

Ezek után a közgyűlés tárgyszorozata kimerült és az üzletrészesek megnyugodva eltávoztak.

A közgyűlésen úgy a felszólalók, mint az üzletrészesek nyugodt és higgadt magatartásukkal igazolták, hogy népünk az ugrasztók által csak addig hagyja magát befolyásoltatni, amíg a tárgyilagos tényállást meg nem ismeri.

— Mézzel készült befőttek zamatosabbak és könnyebben emészthetők, mint a cukorral eltett gyümölcsök. 201

Hirek**Istentiszteletek:**

A szarvasi ág. hitv. ev. ótemplomban vasárnap délelőtti 8 órakor tót, d. u. 6 órakor magyar, az újtemplomban 9 órakor magyar istentisztelet van.

Istentiszteletek a kat. templomban: d. e. 8. ó. csendes mise, 9 ó. diákmise, 10 ó. szentbeszéd, ragymise, utolán 4 ó. rózsafüzér ajtatosság. Köznapokon délelőtti egyenyed 8 o. reggeli mise, 6 ó. rózsafüzér ajtatosság.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap d. e. 10 órától az Arvaház dísztermében. — Kondoroson minden második vasárnap délután 2 órakor ref. istentisztelet a közsegi iskolában.

— Halálozás. Özv. Janurik Janosné született Szrnka Zsuzsanna életének 75-ik, özvegysegének 23-ik évében hosszas szenvedés után szeptember hó 22-én elhunyt. Temetése szeptember hó 24-én, délután 3 órakor ment végbe nagyszámú gyászközönség részvételével. A temetési szertartást Kello Gusztáv, Szelenyi János és Bartos Pál ev. lelkészek végezték.

— Lemondás. Dr. Raffay Sándor ev. püspök, budapesti lakos Békésvármegyei törvényhatósági bizottságtól választás utján nyert örökös törvényhatósági bizottsági tagságáról lemondott.

— Nyugdíjazás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hanzó Mihály szarvasi ev. tanítót saját kérelmére f. évi október elsejével nyugdíjazta. Hanzó Mihály 34 évet töltött a tanítói pályán s ezen idő alatt mindig hűséges munkása volt a magyar tanúgy-nek.

— Énekpróba. Vasárnap az Ótemplomban a tót istentisztelet után énekpróbat tettek az alábbi okleveles tanítónők: Földvary Irén, Rohoska Magda, Rohoska Manyi és Szenási Ilona. A négy

tanítónő a megüresedett Skorka-tanyai tanítói állásra pályázott. A választás szeptember 29-én lesz.

— Egyházi gyűlések. Az evangélikus egyházközség presbitériuma szeptember 29-én ülést tart. Ugyancsak ülést tart az egyház képviselőtestülete is. Az ülések tárgya: Hanzó Mihály tanító nyugdíjazásával megüresedett Skorka-tanyai tanítói állás betöltése.

— Tűzoltó mintajárás lesz a szarvasi járás. Lapunk multheti számában megemlékeztünk a Békésvármegyei Tűzoltó Szövetség szarvasi közgyűléséről. Véletlenségből a közgyűlés egyik igen fontos bejelentése beszámolóinkból kimaradt. A kimaradt bejelentés a következő: Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő a szeptember 17-iki közgyűlésen bejelentette, hogy a szarvasi járást tűzoltó mintajárásá akarja fejleszteni.

— Békésvármegye átlagtermése. A vármegye átlagtermése katasztrális holdanként búzában 940 kg., rozsbán 700 kg., árpában 800 kg és zabban 800 kg-ra tehető.

— Békésvármegye népmozgalmi adatai. Békésvármegyében május—augusztus hónapok tolymán a népmozgalmi adatok következőképpen alakultak: Élveszületett 2641 gyermek, halvaszületett 61, egy even alul elhalt 250 gyermek; halálozás 1409 egyén. Vármegyénk természetes szaporodása a fenti 4 hó folyamán 1062 főt tett ki.

— A legújabb harcmodor. A francia csapatok a hadműveletek során ezer és ezer sertést használnak fel. A franciák a sertéseket a német aknamezőkre hajtják, ahol az állatok az aknákat felrobbantják. A francia gyalogság ezekután nyugodtan rálephet az aknamezőkre.

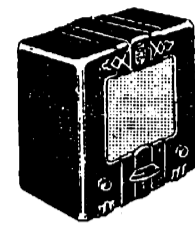
1940. típusú
Orion, Standard, Telefunken
RÁDIÓK megérkeztek.

Gyári ár! Kedvező részletfizetés!
Sztrehovszkynál

Piactér. Telefon 59.

Néprádiók előjegyezhetők!
Dijmentes bemutatás!

MI HIR
a nagyvilágban,

*a politikában,
a sportokban,
a napi-
eseményekben?*

Elmondja a

48 pengős NÉPRÁDIÓ
Havi 2 p. részletre kapható!

— Anyák Napjára. Az Országos Stefánia Szövetség ez évben is kiadja az 1940. évi Anyák Naptárát. Tekintettel arra, hogy a szóban lévő naptár az anya- és csecsemővédelem tekintetében igen sok hasznos tudnivalót tartalmaz s éppen ezért összeállításánál s rendeltetésénél fogva a legmészszebbmenő pártolásra érdemes. A naptár ára 60 fillér. Megrendelhető az Országos Stefánia Szövetségnél.

— A szilvatermés feldolgozása és értékesítése. Közsegünkben az idén a jó lsten bőséges szilvatermést adott. A szilvaszüret javában folyik és az egész vonalon megkezdődött a szilvaszalás, a palinka és a lekvárfőzés. A szarvasi piacon nagy keltje van a szilvának. Ételmes emberek kocsi számára veszik a szilvát és viszik a szomszédos Szolnok vármegyébe, ahol állig volt szilvatermes. Nátunk 5—6 P a szilva mazsája, Dévaványán pedig 12—14 P.

— Az érdeklődők szives tudomására hozom, hogy a szarvasi lapokban hirdetett államilag engedélyezett gép- és gyorsíró szakiskola október 2-án megnyílik. Felkérem az eddig jelentkezőket, hogy a teendők megbeszélése végett a délelőtti órákban jelentkezni sziveskedjenek. További jelentkezések bármikor lakásomon történnek, II. ker. 65 szám alatt. Moldvai Ilona szakiskolai igazgató.

Lakásomat áthelyeztem II. ker. Csúcs utca 115. számú házba. Czeperkó István szobafestő és mázoló. 296

— Munkásfürdő. Geist Gáspár kondorosi uradalmában új kutat furtak. A munkálatok kitűnően sikerültek. A kút 512 méter mély, percenként 140 liter vizet ad, melynek hőfoka 31 fok Celsius. A kút vizét sokféleképpen tudják hasznosítani. Ennek a nagyon bővizű kútnak vizét használják fel az uradalom kertjében, de ezen felül az uradalom kis fürdőt létesít a munkások számára és zuhanyokat is készített. A terv akkor vetődött fel, amikor a kútépítés munkálatai befejeződtek és az új kút ilyen nagymennyiségű vizet szolgáltatott. Az uradalom munkásai örömmel vették hírül, hogy úszómedencét és zuhanyokat kapnak.

Az összes iskolai írószerek

ugymint rajzpapír, vonalzó, irón, toll, tollszár, radirgumi, írónhegyező, gombfesték, szineskréta, szinesírón, stb., valamint az összes iskolákban használatos előírás szerinti

füzetek legolcsóbb beszerzési forrása

Müller Károlyné könyv-, papír- és írószerekkereskedése

Póstával szemben

Telefon 109

Hirdessen lapunkban!

— Mit csináljunk az ideai nagy gyümölcsstermessel? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl az egyszerű gyümölcsárólok építéséről, a gyümölcs hűtőházi kezeléséről, szőlőkészítmények és gyümölcspálínkák készítéséről, a kert trágyázásáról, a must helyes erjesztéséről stb. A Növényvédelem kiadóhivatala Budapest, V., Vécsey-u. 4., lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványzát.

— A mai Magyarország népessége. A Magyar Statisztikai Szemle jelenti: A visszacsatolt felvidéki területtel az ország 1,056.657 lelket, a visszatért kárpátjai területtel pedig 664.826 lelket kapott vissza. A visszacsatolt felvidéki terület 12.012, a visszatért kárpátjai terület pedig 12.061 négyzetkilométer területű. A mai Magyarország lakosainak száma ezekszerint 10 millió 822.369 lélek, területe pedig 117.146 négyzetkilométer.

Érdekes és hiteles kimutatás

— időrendben — azon sorsjegyekről, melyek a 42. m. kir. osztálysorsjátékon

à 20.000 pengőt nyertek :
à 10.000 pengőt nyertek :

23094	20201
39821	50121
55166	78432
44455	25939
56259	8210
22052	37991
44382	16338
35031	34483
40959	71593
12856	35625
38310	45154
53140	73948
46589	36230
15889	1310
24619	49400
84262	72690
12856	85288
38310	59309
53140	8145
46589	43267
15889	62062
24619	72488
84262	56306
39079	82280
54774	75340
54475	11741
65127	44241
44459	82280
	75340
	11701
	44241
	31043
	51849
	2 273
	37643
	87768

= 21 sorsjegy

Ezenkívül a következő főnyereményeket nyerték a szerencsés sorsjegy-tulajdonosok:

400.000 P.-t 34.811 sz.
300.000 P.-t 8.294 sz.
100.000 P.-t 4.370 sz.
70.000 P.-t 34.406 sz.
60.000 P.-t 32.852 sz.
50.000 P.-t 61.708 sz.
50.000 P.-t 76.101 sz.
40.000 P.-t 10.227 sz.
40.000 P.-t 30.074 sz.
30.000 P.-t 1.049 sz.
15.000 P.-t 82.279 sz.

= 32 sorsjegy és számos közép s kisnyereményt sorsoltak ki. A hivatalos nyereményjegyzéket és az új, 43-ik osztály-sorsjáték játéktervét a főarúsi-tók készséggel küldik meg mindenkinek.

Az új sorsjáték október 14-én kezdődik!

A sorsjegyek ára osztályonként: Egynyelced 3-50, egynegyed 7—, fél 14 —, egész 28 P. az összes hivatalos főarúsi-tóknál, kik minden megbízást figyelmesen és diszkréten intéznek el.

A szerencse forgandó!

Új sorsjáték! Új reményég!

A Szarvasi Hitelszövetkezet, mint az O. K. H. tagja cég kisgazdák és mezőgazdasági munkások részére

6⁰/₀-os kamatozás

mellett folyósít kölcsönöket. Telefon: 60. 272

— Autóbuszon is szállítsanak teherárut. A szombaton és vasárnap megtartott kassai országos kereskedői értekezleten azt az érdekes javaslatot vetették fel, hogy olyan vonatkozásokban, ahol megfelelő vasúti összeköttetés hiányában az áruszállítás csupán hosszadalmas kerülővel bonyolítható le, de autóbusszforgalom van, legfeljebb ötvenkilogrammos súlyhatárig autóbusszokon is szállítsanak teherárut. A terv szerint a feladónak elő kellene írni, hogy az áru, mely vonalon szállítandó autóbusszal. Ez a rendszer, amely más országokban is bevált, olcsóbbá és gyorsabbá tenné a teheráru forgalmát.

— A méznek egy háztartásból sem szabad hiányoznia, mert erőt ad, rendben tartja az emésztést és gyógyszerül is szolgál. 201

Szarvas nagyközség előljárósága.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 1940. évi gazdasági cseléd és munkás kitérítési akciója tárgyában kelt rendelete alapján felhívja az előljáróság az érdekelteket, hogy kitérítésre érdemes, egy munkaadónál legalább 25 esztendő elöltöltött gazdasági cselédeiket, illetve kitérítésre érdemes gazdasági és földmunkásokat a község háza 19. számú közigazgatási jegyzői irodájában

folyó évi szeptember hó 30-ig jelentsék be. Belső cselédek jutalmazása most nem kérhető és olyan gazdasági cselédeké vagy munkásoké sem, akik a múltban már kitérítésben részesültek.

Jelentkezéskor az érdekelt gazdasági cselédet vagy munkást és azok cselédkönyvét, illetve munkakönyvét is hozza magával a gazda.

A fenti határidőn túli jelentkezések nem lesznek figyelembevevhetők.

Szarvas, 1939. szept. 9.

Előljáróság.

Pályázati hirdetmény

A Szarvasi Iparoskör az 1939/40 tanévre a szarvasi kétéves Női Kereskedelmi Szakiskolában egy iparoscsaládból való, négy polgári iskolát végzett keresztény leánykának egész évi tandiját, esetleg két leánykának fél tandijának fedezését vállalta.

A tandij elnyeréséért saját kézzel irt és családi körülményeit is tartalmazó kérvényeiket polgári iskolai bizonyítvány csatolásával az Iparoskör címére szeptember 29-én d. u. 6 óráig adandók be.

Pályázhatnak szegénysorsú iparos leányok. Jó előmenetel meg kívántatik.

Szarvason, 1939. évi szeptember hó 19-én.

Iparoskör elnöksége.

Figyelem!

A belügyminiszter rendelete megtiltja a mozikközönségnek, hogy az előadások alatt akár tetszésének, akár nemtetszésének tapssal, vagy püsszegéssel kifejezést adjon. Azt, aki a tilalmat megszegi 15 napig terjedhető elzárással büntetik.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Szarvason, II. kerület Csúcs-utca 131 szám alatt (dr Simon Béla orvos háza mellett)

RŐFŐS ÜZLETET NYITOTTAM

Kérem a n. é. közönséget, hogy vásárlásainál felkeresni sziveskedjen
KRISKA GYÖRGY

110

ELADÓ INGATLANOK

Földingatlanok

Szarvason, a Kákai táblán és részben a Hegyes-dűlőben lévő 3 katasztrális hold 578 öl szántó, hasznosított terhelten. 211

Csabacsúdon, a Nagyréten lévő 55 kat. hold szántó, szép tanyával és gazdasági épületekkel,

Házingatlanok

Szarvason, a Zöldpázsiton 511. szám alatt, 410 négyzetméter beltelken épült lakóház, melyben 2 szobás lakás és egy üzlethelyiség is van.

Szarvason, a Zöldpázsiton, 514. szám alatt, 372 négyzetméter beltelken épült lakóház, melyben 2 szobás lakás és egy üzlethelyiség van.

Fenti ingatlanok igen jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett vehetők meg.

Érdeklődni lehet dr. Fisbein Soma és dr. Dávid László ügyvédekknél.

MOZ I

Szeptember 30 án szombaton és október 1-én vasárnap

A leányvári boszorkány

A legkedvesebb magyar film. Főszerepben: Csontos Gyula, Szörényi Éva, Vassary Piri, Pethes Sándor, Rátkay Márton, Szombathelyi Blanka, stb.

Kiegészítésül: Magyar és Fox hiroadó.

ISKOLA-táskát Müller-től vegyünk!

APRÓHIRDETÉSEK

Butorozott szoba kiadó. I. ker. 68. 271

Csabacsúdon, a Nagyréten lévő 55 kat. hold tanyás birtok, az 1939-40. gazdasági évre, előnyös feltételek mellett haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet dr. Fisbein Soma és Imre, valamint dr. Dávid László ügyvédekknél, Szarvason. 233

Mezőturi határban a Peresi-iskolánál 45 katasztrális hold föld feliből kiadó. Jelentkezni lehet Kovács Pálnál Kondoroson, 372. házszám alatt. 253

120 hold föld Disznóhalmon eladó vagy bérbe kiadó. Értekezés özv. Horváth Gyulánénál II. ker. 105. 277

Keresek okt. 1-ére két vagy három szobás lakást. Tóth Miklós községi mérnök. 290

Jól fozó mindenestényt keresek október 15-re. Jelentkezés délután 4-6-ig III. 258. 299

Elköltözés miatt sürgősen eladók: butorok, zongora, berendezési tárgyak dr. Kácsor Rezsőnél, 297

Felest keresek 34 hold szántó-földre. Érdeklődni lehet özv. Marsall Jánosnénál. I. ker. Benka Gy. u. 92 sz. alatt. 295

III. ker. 162 számú nagyjövendelmű ház az Árvaház mellett 5 hold föld és egy 3 lóerős motor darálóval eladó. Érdeklődni Plesovszky András Nagyrét tanya 44 szám alatt. 298

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.